

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, Laisvės a. 17, 35200 Panevėžys, tel. (8 45) 50 21 70, faks. (8 45) 58 14 48,
el.p. panevezio.apylinkes@teismas.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191444076.

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMO ANTIKORUPCINĖ KOMISIJA

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMO KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VEIKLOS SRIČIŲ APRAŠYMAS

2025 m. sausio 31 d. Nr. BVD - 217
Panevėžys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 57-2297, suvestinė redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d.) 11 straipsnio 2 punktu, 23 straipsnio 2 dalimi, 3 dalimi, 24 straipsnio 2, 3 dalimis, 2025 m. sausio 15 – 30 d. atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo vertinimas Panevėžio apylinkės teisme (toliau ir – Teismas). Analizuotas laikotarpis nuo 2024 metų I ketvirčio pradžios iki 2024 metų IV ketvirčio pabaigos. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2024 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. TV-88-2024 patvirtinta Antikorupcinė komisija (toliau - Komisija), kurią sudaro Monika Mockutė (teisėja, Komisijos pirmininkė), Šarūnė Butkuvienė (teisėja, teismo pirmininko pavaduotoja, Komisijos narė), Loreta Miltenytė (teisėja, Komisijos narė), Šarūnė Talutytė (teisėjo padėjėja, Komisijos narė), Rolandas Vilniškis (teisėjo padėjėjas, Komisijos narys).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizė atlikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis, 2021 m. lapkričio 30 d. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 2-246 patvirtintomis rekomendacijomis „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos“, 2022 m. vasario 25 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-46-(7.1.2.) patvirtintu Šakiniu Lietuvos teismų sistemos korupcijos prevencijos veiksmų planu 2022 – 2025 metams, Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2024 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. TV-64-2024 patvirtintu Panevėžio apylinkės teismo antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planu 2024 metams.

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsnio nuostatų pagrindu viešojo sektoriaus subjektas, valdydamas korupcijos riziką, savo nuožiūra gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas gali būti atliekamas viešojo sektoriaus subjekto iniciatyva arba savarankiškos įstaigos ar kito viešojo sektoriaus subjekto, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) kurios valdymo sričiai jis yra priskirtas, siūlymu. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą surašoma išvada, kurioje nurodoma: 1) analizuotos veiklos srities aprašymas; 2) nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, juos pagrindžiantys duomenys ir (ar) informacija; 3) nustatytos korupcijos rizikos ir (ar) rizikos veiksnių sumažinimo ar pašalinimo priemonės. Tokiu būdu, identifikavus veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinamos tik tos sritys, kuriose yra nustatoma daugiausia korupcijos rizikos veiksnių.

Nustatant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vadovaujantis 2021 m. sausio 29 d. Teisėjų tarybos nutarimo Nr. 13P-16-(7.1.2.) patvirtinta „Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodikos“ II skyriuje

išdėstytais reikalavimais, taip pat atsižvelgiant į tai, kad praėjusiais kalendoriniais metais nebuvo nustatyta jokių veikos sričių, kuriose būtų nustatyta korupcijos pasireiškimo atvejų, Teismo Antikorupcinės komisijos nariai nusprendė atlikti šių įstaigos veiklos sričių (išskyrus teisingumo vykdymo sritis) vertinimą: žyminio mokesčio civilinėse bylose mokėjimo užduočių sukūrimas ir panaikinimas, įskaitymas ir užskaitymas, grąžinimas; bylos, kuriose buvo panaikintas teisėjo paskyrimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės Panevėžio apylinkės teisme nustatymo metu buvo išanalizuota ir vertinama Teisme esanti situacija, įvertintos Teismo veiklos sritys, nesusijusios su teisingumo vykdymu, kuriose galėtų pasireikšti korupcijos tikimybė, analizuojama, ar vertinamos sritys atitinka Metodikos 10.1-10.7 punktuose nustatytą korupcijos pasireiškimo tikimybės vieną ar kelis kriterijus.

Žyminio mokesčio civilinėse bylose mokėjimo užduočių sukūrimas ir panaikinimas, įskaitymas ir užskaitymas, grąžinimas

Vertinant šią Teismo veiklos sritį nustatyta, kad remiantis Panevėžio apylinkės teismo 2024 metų organizacinės veiklos priežiūros plano 2.2 punktu buvo atlikti du patikrinimai, vertinant ar Liteko duomenų sistemoje yra tinkamai atliekamas žyminio mokesčio civilinėse bylose mokėjimo užduočių sukūrimas ir panaikinimas, įskaitymas ir užskaitymas, taip pat žyminio mokesčio grąžinimas.

2024 metų pirmojo pusmečio patikrinimas, patikrinimas atliktas 2024 m. birželio 17 – liepos 9 dienomis. Patikrinimo metu konstatuota, jog žyminio mokesčio mokėjimo užduotys atliekamos iš esmės pagal nustatytus reikalavimus įskaitant žyminį mokestį už teismui pateiktus bylose dalyvaujančių asmenų procesinius dokumentus, pažymint apie atleidimą nuo žyminio mokesčio mokėjimo ar užduoties kūrimo Liteko sistemoje neaktualumą, tinkamai sukuriant žyminio mokesčio grąžinimo užduotis, kuomet žyminis mokestis ar jo dalis grąžinami teismo nutartimi. Viso patikrinta 230 bylų. Patikrinimo metu konstatuotas dažniausiai pasitaikantis trūkumas – Liteko sistemoje nepažymėta apie tai, kad proceso dalyvis yra atleistas nuo žyminio mokesčio mokėjimo ar žyminio mokesčio kūrimo užduotis Liteko sistemoje nėra aktuali. Tikrintų sumokėtų sumų neatitikimo nustatytiems dydžiams netikslumų nepastebėta.

Antrojo 2024 metų pusmečio patikrinimas atliktas 2024 m. lapkričio 13 – gruodžio 31 dienomis. Patikrinimo metu bylos tikrintos analogišku būdu, kaip ir 2024 m. pirmąjį pusmetį. Viso patikrinta 250 bylų. Patikrinimo metu konstatuota, kad žyminio mokesčio mokėjimo užduotys atliekamos iš esmės pagal nustatytus reikalavimus įskaitant žyminį mokestį už teismui pateiktus bylose dalyvaujančių asmenų procesinius dokumentus, pažymint apie atleidimą nuo žyminio mokesčio mokėjimo ar užduoties kūrimo Liteko sistemoje neaktualumą, tinkamai sukuriant žyminio mokesčio grąžinimo užduotis, kuomet žyminis mokestis ar jo dalis grąžinami teismo nutartimi. Patikrinimo metu nustatyti tik 3 atvejai, kuomet žyminis mokestis buvo tinkamai sumokėtas, bet nebuvo įskaitytas, taip pat sumažėję atvejų, kuomet nebuvo atžymėta apie žyminio mokesčio užduoties sukūrimo neaktualumą, todėl konstatuotina, kad tokie atvejai pasitaiko itin retai.

Bylos, kuriose buvo panaikintas teisėjo paskyrimas

Vertinant šią veiklos sritį nustatyta, kad Panevėžio apylinkės teismo 2024 metų organizacinės veiklos priežiūros plano 2.7 punktu buvo atliktas laikotarpis nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. lapkričio 30 d. visų bylų, kuriose buvo panaikintas teisėjo priskyrimas, patikrinimas, analizuojant panaikinimo priežastis.

Patikrinimo metu buvo peržiūrėtos 185 civilinės ir baudžiamosios, administracinių nusižengimų bylos. Patikrinimo metu nustatyta, kad dažniausiai teisėjo priskyrimas buvo naikinimas dėl klaidų, pasitaikiusių jų užvedimo metu – priskyrimas teisėjui, neatsižvelgiant į jo atostogų

laikotarpį, išvykimų į komandiruotes, viršijant maksimalų nustatytą per dieną skirtiną bylų skaičių, klaidingas priskyrimas po apeliacijos. Tokie tikrinamuoju laikotarpiu buvo 85 atvejai. 20 atvejų bylų teisėjo paskyrimas byloje buvo panaikintas dėl teisėjo nusišalinimo. 24 atvejais – dėl bylos perdavimo nagrinėti kitam teismui. 56 atvejais teisėjo priskyrimas buvo keičiamas Teismo pirmininko arba pavaduotojų patvarkymais. Dažniausiai pasitaikiusios patvarkymų priėmimo priežastys – iš anksto nesuplanuotų teisėjo teisėto nebuvimo darbe atvejai (laikinas nedarbingumas, artimųjų netektis). Taip pat bylų paskyrimas teisėjui buvo keičiamas teisėjo perkėlimo į aukštesnės instancijos teismą ir atleidimo iš pareigų, pasibaigus jo įgaliojimų laikui, atvejais.

Pažymėtina, kad tikrinamuoju laikotarpiu Teisme nebuvo gauta proceso dalyvių, kitų asmenų skundų dėl bylų skirstymo taisyklių pažeidimo. Komisija nenustatė nepagrįstų bylų priskyrimo nagrinėti konkrečiam teisėjui atvejų. Bylos buvo skirstomos vadovaujantis Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2019 m. balandžio 3 d. pirmininko įsakymu Nr. TV-86 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Bylų paskirstymo Panevėžio apylinkės teismo teisėjams tvarka, parengta ir atnaujinta sutinkamai su Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Teisėjų tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 13P-202-(7.1.2) (2024 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. 13P-76-(7.1.2.) aktuali redakcija), Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašu, patvirtintu Teisėjų tarybos 2015 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 13P-123-(7.1.2) (aktuali redakcija nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.), Administravimo teismuose nuostatais, patvirtintais Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 13P-157-(7.1.2) (aktuali redakcija nuo 2023 m. spalio 5 d.), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 62¹, 304, 441 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 62², 62³ straipsniais įstatymu, Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymu Nr. I-2375 pakeitimo įstatymu Nr. XIV-2136. Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2025 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. TV-17-2025 patvirtintos naujos redakcijos Panevėžio apylinkės teismo bylų paskirstymo teisėjams taisyklės.

Komisija nenustatė, jog analizuojamu laikotarpiu Teisme vertinamoje srityje būtų padaryta arba galimai padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, padaryti arba galimai padaryti kiti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai. Būtina pažymėti ir tai, kad Teisme nenustatyta korupcijos faktų bei negauta skundų dėl korupcijos apraiškų.

Išvados ir vertinimas

Komisija atlikusi pasirinktų veiklos sričių vertinimą konstatuoja, jog vertinamu laikotarpiu analizuojamos veiklos srityse buvo laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų, vidaus teisės aktai atitiko įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus bei užtikrino tinkamą jų įgyvendinimą, todėl sprendžia, jog tikrintose Teismo veiklos srityse korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja. Atsižvelgdama į išdėstytą bei įvertinusi Metodikoje įtvirtintą teisinį reglamentavimą Komisija daro išvadą, jog nėra pagrindo rengti motyvuotą išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės ir teikti ją Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybai. Komisija taip pat neįžvelgė būtinybės imtis papildomų priemonių korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir/ar šalinti.

Komisijos pirmininkė:

Komisijos nariai:

Monika Mockutė

Šarūnė Butkuvienė

Loreta Miltenytė

Šarūnė Talutytė

Rolandas Vilniškis